

I.

Rond elk doolhof vind je gidsen. Hier werden ze uithalers genoemd. Een passende naam voor mensen die je ergens doorheen loodsten, maar je ook hielpen iets op te halen. Voor het juiste bedrag stapte je bij ze in de auto, bijvoorbeeld op een zwoele zomernacht als deze, en reed je mee door het grootste labyrint ter wereld. Door smalle en slecht verlichte straatjes, langs eindeloze hoeveelheden steigers, loodsen en aanlegplaatsen, tot je alle gevoel van richting kwijt was; je enige houvast een horizon van tientallen hijskranen die als metalen reuzen in stilte hun werk deden. Badend in schel licht, hun gespierde armen heen en weer bewegend tussen aangemeerde schepen en de kade. In hun klauwen één of meerdere zeecontainers, die zich voegden bij de andere rechthoekige dozen op de kade, opgestapeld als legoblokjes.

In een van die containers zaten de spullen waar Alexander Holman voor was gekomen. De uithaler, die naast hem achter het stuur zat, stamde uit een familie die al generaties in de Antwerpse haven werkte. Nadat opa's, vaders en ooms hun ruggen en wil hadden versleten voor een hongerloontje vonden de kleinzonen en neefjes een lucratievere, maar ook gevaarlijker manier om geld te verdienen.

De jongen, veel ouder dan twintig kon hij niet zijn, keek voor de zoveelste keer met grote bruine ogen in zijn achteruitkijkspiegel. Kleine druppeltjes zweet liepen langs de opgeschoren zijkan-ten van zijn hoofd. Holman kon zich de overduidelijke zenuwen

van de jongen goed voorstellen. De haven was enorm, bijna een provincie op zich. Een lappendeken aan verschillende jurisdicties maakte het voor de autoriteiten jarenlang onmogelijk om de mazen in het net te dichtten. De laatste tijd was er in de kranten echter steeds vaker sprake van ‘de grootste vangst ooit’.

Ook Holman wierp een blik in de kleine spiegel boven hem en zag daar zijn eigen doolhof aan kraaienpoten, dat zich vanaf twee blauwe ogen verspreidde over zijn gezicht. Hij draaide zijn lichaam en keek door de achterraut. Een kleine vrachtwagen sloeg net de hoek om. In het licht van de koplampen kon hij net de silhouetten onderscheiden van een bestuurder en bijrijder. Holman had goede back-up. Hartem, de potige Armeniër, en Barry, het tanige straatschoffie uit Amsterdam, hadden zich de afgelopen jaren letterlijk en figuurlijk omhooggeknocht. Hij keek weer voor zich.

‘Je zei twintig minuten rijden,’ merkte hij op. ‘Het is al een halfuur.’

De reis vanuit Amsterdam was vlot verlopen. Holman, Barry en Hartem hadden zich dan ook een uurtje eerder gemeld op het afgesproken punt – iets waar de uithaler niet blij mee leek te zijn. De jongen mompelde een paar woorden. Spande zijn vuis-ten strakker rond het stuur. Holman verstond iets wat klonk als ‘diha’ en ‘rassek’.

‘Alles oké? *Tout est bien?*’ vroeg Holman.

‘Bijna daar,’ klonk het aarzelend naast hem. De jongen begon te bibberen. Zijn ademhaling werd onregelmatig. De auto sloeg rechts af. Tien meter voor hen doemde een metershoog hek op. Achter het hek, op de verduisterde kade, zag Holman de contouren van tientallen containers. De grote betonschaar die achterin klaarlag gingen ze niet nodig hebben. In het midden van het hek zat een gat van meerdere meters hoog en breed. Een enorme lap opengeknipt gaas lag uitnodigend voor hen op het asfalt, als een rode looper van gevlochten metaal.

Een plotselinge bundel licht trok Holmans aandacht. Bij een

van de containers op de kade regende het vonken. Die gaven net genoeg licht om drie mannen te onderscheiden, met naast hen een flinke bestelbus. Een van de mannen had een voorwerp in zijn handen dat eruitzag als een lasapparaat. De uithaler trapte op de rem en reikte naar zijn binnenzak. De hand kwam naar buiten met een wapen. Holmans reactie was instinctief. Terwijl zijn rechterhand de dunne pols voor hem in een ijzeren greep nam gooide hij zijn schouder tegen het lichaam van de jongen. Een knal.

De ruit aan zijn kant van de auto versplinterde tot een spinnenweb van glas. Holman negeerde het suizen in zijn oren, trok met zijn rechterhand de arm van de uithaler naar zich toe. Keek naar het wapen. Glock 19. Negen millimeter. Een en al polymeer, als een speelgoedpistool. Met zijn linkerhand duwde hij de elleboog van de jongen een onnatuurlijke richting uit. Met een gil van pijn liet de uithaler het wapen los. In een vloeiende beweging volgde Holman met een elleboog richting het hoofd.

‘Herres!’ klonk een gemoffelde schreeuw, terwijl de jongen twee handen tegen zijn bloedende neus hield. Holman dook voorover, in het duister tastend naar het gevallen wapen. Zijn vingers vonden de kolf. Hij griste het wapen van de vloer, duwde de loop tegen de schouder van de jongen aan en schoot. Weer een gil. Weer een knal. Zachter dan de eerste, omdat het lichaam van de uithaler het geluid dempte. Holman pakte het stuur over, terwijl de jongen begon te huilen van de pijn, een hand op zijn neus, de andere nu op zijn schouder in een poging het bloeden te dempen. Holman tilde zijn linkervoet over de middenconsole heen. Gelukkig was de auto een automaat. Hij trapte op de voet die zich nog op het gaspedaal bevond. Ze schoten vooruit, door het gat in het hek, recht op de drie mannen af, die vluchtten in het licht van de koplampen. Met een klap kwam de auto tegen de container tot stilstand.

Holmans lichaam gehoorzaamde de natuurwetten en kata-

pulterde naar voren, om daarna door de strakgespannen autogordel hardhandig terug in zijn stoel te worden gekwakt. Een pijnscheut zette zijn middenrif in brand. Zijn hoofd knakte naar voren en veerde terug. Hoestend zocht hij naar adem. Vanuit zijn ooghoeken zag hij dat de uithaler hem aankeek, zijn adem oppervlakkig, pareltjes zweet op zijn voorhoofd. Holman klikte zijn autogordel los. Keek om.

Het busje stond er nog. Waarschijnlijk hadden de drie mannen zich erachter verschanst. Vlak voor het gat in het hek stond de vrachtwagen van Barry en Hartem, dwars geparkeerd. Niemand meer achter het stuur. In een flits verscheen het hoofd van Hartem om meteen weer te verdwijnen. Slim. Ook zij gebruikten hun voertuig als een muur tussen henzelf en wat er op de kade stond te gebeuren. Holman klikte de gordel van de uithaler los, opende het portier aan de bestuurderszijde, duwde hem naar buiten en viel er zelf half achteraan. Daarmee had hij twee mannen tussen hem en de drie bewapende mannen. Eentje van metaal en het menselijke schild dat bloedend en schreeuwend naast hem lag.

Een patstelling, die hem de kans gaf zijn gedachten op een rijtje te krijgen. Hij kende de verhalen. Sommigen van deze uithalers hadden hun eigen manier om het hele zaakje nog winstgevender te maken. Voordat ze hun klanten naar de juiste container loodsten hadden ze die zelf al leeggehaald. De ruzie ontstond dan tussen de leveranciers, vaak ergens in Colombia, en de afnemers hier, terwijl de tussenpersonen er met het spul vandoor gingen. Een geintje dat je maar een paar keer kon flikken voordat het begon op te vallen. En natuurlijk moest je timing kloppen. Een hoofd verscheen vanachter de bus, om net zo snel weer te verdwijnen. De uithalers waren zelden een bijeengeraapt zootje. Grote kans dat er onder de drie mannen bloedverwanten van deze jongen zaten.

‘Hé!’ riep Holman in de richting van het busje. ‘Jullie bestuurder is gewond. Een kogel in zijn schouder, maar hij leeft nog.

Dus jullie gooien nú je wapens waar ik ze kan zien. Wij halen de spullen waar we voor zijn gekomen. Dan gaan we weg. Duide-lijk?’

Stilte. Vijf seconden. Tien. Holman sloeg met zijn kolf op de bloedende schouder. Een gil kliefde door de nacht. De reactie was onmiddellijk.

‘Stop! Stop! We doen het al!’

Twee stukken metaal gleden over de gladde, harde ondergrond een aantal meter zijn richting uit. Hielden ze er nog één of meerdere achter? Er was maar één manier om daarachter te komen. Hij zag Hartem en Barry weer in de cabine van de vrachtwagen verschijnen. De motor startte. De vrachtwagen draaide en reed achteruit door het opengesneden hek, begeleid door een volkomen ongepaste repeterende pieptoon.

Hij stopte links naast de auto die Holman net total loss had gereden. In het licht van de lampen zag Holman dat de ketting waarmee de container was vastgemaakt al op de grond lag, met dank aan het laswerk van de andere drie. Barry en Hartem stapten uit, pakten de hendel vast. Met een schurend geluid trokken ze de deur open en gingen naar binnen. Als het goed was, vonden ze onder een paar duizend kilo bananen wat ze zochten.

Vanuit zijn beschutte plek hield Holman het busje in de gaten, afgewisseld met snelle blikken richting de container. Daar verschenen Barry en Hartem weer, de een na de ander, beiden met een kist in hun handen. Holman richtte zijn aandacht weer op het busje. Hoorde alleen het geluid van voetstappen, die meerdere keren heen en weer liepen.

‘De laatste,’ riep Barry.

Holman knikte. De uithaler was nog bij bewustzijn. Holman pakte een van zijn slappe armen en duwde de hand tegen de wond.

‘Hou hem daar.’

Hij liet los, kwam overeind. Zo snel als hij kon overbrugde hij de paar meter naar de vrachtwagen, zijn rug onbeschermd, ter-

wijl Hartem en Barry in de cabine klommen. Holman wurmde zich erbij, sloeg het portier dicht. Harts slag als een mitrailleur. Hartem zat achter het stuur en trapte het gaspedaal in. Protesten van de motor, die te snel te veel toeren moest maken. Ze schoten door het gat in het hek. In de achteruitkijkspiegel zag Holman drie mannen in de richting van het bewegingloze lichaam op de grond rennen. De uithaler. De gids die ze tot hier had gebracht. Zelf hadden ze geen navigatie. Geen van de drie had zijn telefoon bij zich. Werd je gepakt, dan kon alles wat op die dingen stond tegen je worden gebruikt. Hij richtte zich tot Hartem.

‘Lukt het je om hier zelf uit te komen?’

De Armeniër antwoordde niet.

‘Hier rechtsaf,’ riep Holman. Hartem draaide aan het stuur.

‘Volgende meteen links en dan een kilometer rechtdoor.’

Hij ging door met aanwijzingen geven, terwijl de vrachtwagen zijn weg terug door het verlaten doolhof zocht. Tussen zijn korte instructies door bleef het stil in de cabine.

Twintig minuten later schoten ze een smalle straat uit. Verderop lonkte een goed verlichte snelweg. Een glimlach verscheen op Hartems gezicht.

‘Hoek, goed werk,’ riep Barry opgelucht. ‘André zegt het altijd, die gast heeft een geheugen als een olifant. Je hebt ons er gewoon helemaal doorheen geluld. De menselijke tomtom.’

Hartem knikte. Stak zijn duim op.

‘Yes!’ riep Barry. Hij wisselde een high five uit met Hartem. ‘Fokking hel, man. Die rit terug was bijna nog spannender dan met die uithalerklootzakken.’

Ze voegden in op de snelweg. Op het bord boven hen stond Breda al aangegeven. Nog even en Amsterdam zou er ook op staan. Holman voelde de adrenaline wegvloeien, terwijl pijn en vermoeidheid boven kwamen drijven. Zijn ribben hadden een flinke opdonder gekregen. En de val uit de auto had zijn rug geen goed gedaan. Hij voelde aan de inmiddels opgedroogde bloedspetters op zijn zwarte trui. Keek naar de twee mannen

naast hem. De bravoure was weer terug, alsof het afgelopen halfuur in één keer was uitgewist. Ze hadden de spullen waarvoor ze waren gekomen. Geen gaten in hun lichaam. Alles was goed.

Zelf liep hij al te lang mee om er zo makkelijk overheen te stappen. Ooit namen mensen in het wereldje nog weleens hun verlies. Haalden hun schouders op, en gingen verder. Die tijden waren voorbij. De laatste jaren ontvouwde zich steeds vaker een dodelijk, escalerend spel van actie en reactie. De een steelt van de ander. De ander verwondt daarop de een. De een doodt vervolgens de ander. En zo verder. De zogenaamde experts hadden het over machojochies die dachten dat ze Scarface waren. Over geschonden eergevoel. De angst om zwak over te komen. Holman had daar een ander, simpeler idee over. De afgelopen dertig jaar was er het nodige veranderd. Eerst kwamen de Joego's. Daarna volgden de Oostblokkers, Italiaanse maffia, Turken en Marokkanen. Allemaal vechtend om dezelfde markt. Uiteindelijk draaide alles om geld. De pot met goud aan het einde van een bloederige regenboog.

‘Hé, man, is er iets?’ vroeg Barry.

‘Nee, niks. Alles oké.’

Holman begon te rekenen. Twee uur terug naar Amsterdam. De vangst van vanavond afleveren op de afgesproken plek. De gestolen vrachtwagen ergens in vlammen achterlaten. Met een beetje mazzel kon hij nog net een paar uur slaap pakken voordat hij weer les moest geven.

2.

Vanuit zijn vele monden spuwde het Centraal Station een vloedgolf aan toeristen richting de Dam. Een paar honderd meter verder kwam deze karavaan aan rolkoffers genadeloos in botsing met knarsende trams, afgeladen bussen en honderden fietsers, die als een peloton over het asfalt denderden.

Holman slingerde zijn Vespa rond een trosje wiebelende rode huurfietsen dat zich wanhopig poogde staande te houden in de chaos. Daarna dunde het verkeer iets uit, zodat hij vaart kon maken. Hij schoot een stilstaande taxi voorbij en passeerde het Amrâth Hotel, dat met de borst vooruit oprees uit de Prins Hendrikkade. Aan de andere zijde van het water kwam de volgende blikvanger in zicht. Het Scheepvaartmuseum oogde massief en log in vergelijking met het ranke VOC-schip dat ernaast lag aangemeerd. Bij het Kadijksplein sloeg Holman rechts af. Een slingerbocht naar links over de brug bracht hem op de Laagte Kadijk. Hij sloeg meteen rechts af, reed onder een poort door en kwam aan op zijn bestemming.

Met wat moeite vond hij een plekje tussen alle fietsen en scooters voor de ingang. Even hield hij stil en keek naar de witgeverfde gevel. In het midden hing een rond bord met daarop het logo dat hij er zelf ooit met een sjabloon op had geverfd. Een rode achtergrond met daarbinnen een witte ruit, opgebouwd uit kruisende lijnen, met in het midden de woorden 'Bushi Gym', geschreven in Japanse karakters. Daaronder stond de naam nogmaals, in gewone letters. Holman liep naar de ingang, opende

de deur en werd verwelkomd door een aroma van opgedroogd zweet, balsem en verse adrenaline. Hij was thuis.

Voor hem een smalle gang, gevuld met de groep wedstrijdvechters, wachtend op het einde van de vroege zaktraining. Ongeduldig huppelden ze heen en weer voor de gesloten deur die leidde naar de dojo, de trainingszaal. Het bekende, dreunende geluid van tientallen voeten en handen die tegelijk een bokszak raakten, reikte tot aan de ingang. De luchtverplaatsing van al die stoten en trappen deed de deur naar de zaal klapperen in zijn sponningen.

Gelijk links van de ingang zat een soort loket. Een gat in de muur van misschien één bij één meter, voorzien van een klein bureaublad. Daarop stond een scanner, waar leden hun pasje langs haalden. Aan de andere zijde van het loket bevond zich het zenuwcentrum van Bushi Gym. Tegen de muren een paar grote open rekken vol met sportspullen en een paar oude archiefkasten. Een kleine ijskast stond weggedrukt in een hoek. In het midden een klein bureau, waar een elfachtig meisje aan zat te werken. Ze keek op van haar laptop.

‘Hé, Alex. Alles goed?’

‘Hoi Nina. Het meeste. Hoe gaat het met de administratie?’

Ze lachte schaapachtig.

‘Prima.’

Hij wees naar de laptop.

‘Je bent zeker weer naar hém aan het kijken? Die gelukzoeker.’

‘Zijn naam is Ali.’

‘Dat had ik kunnen raden.’

‘Hij heeft al drie miljoen volgers op Insta.’

‘Indrukwekkend,’ zei Holman spottend.

Zijn vechters hadden het ook weleens over dit fenomeen. Een kickbokser uit de nieuwste brandhaard in het Midden-Oosten, die trainde te midden van vallende bommen en ingestorte gebouwen. Holman had een paar filmpjes van hem gezien. Een soort Rocky van het internettijdperk. Van verwrongen, verroest

staal, afkomstig uit gebombardeerde gebouwen, maakte hij halters. Optrekken deed hij aan de loop van roestende tanks, achtergelaten door iemands leger. Plunjezakken gevuld met puin deden dienst als bokszak, waar hij zijn blote knokkels tot bloedens toe op stuksloeg. Een paar schokkerige beelden van lokale gevechten hadden wel laten zien dat die jongen kon knokken. En zijn lichaam zag er indrukwekkend afgetraind uit, wat ongetwijfeld had bijgedragen aan zijn populariteit op het internet.

‘Hij is op weg naar het Westen,’ zei Nina enthousiast. ‘Dit laatste filmpje is echt superheftig. Opgenomen vanuit zo’n overvolle boot. Hij zei dat hij naar de oorsprong van het kickboksen wil. Dat is Amsterdam, toch?’

‘Zo ongeveer.’

Nederland was midden jaren zeventig een van de eerste landen waar op niveau werd gekickbokst. Een paar pioniers, onder wie Holman, begonnen les te geven in het Japanse kickboksen. Anderen namen *muay thai* als uitgangspunt, de eeuwenoude Thaise variant, waarin ook gevochten werd met knieën en ellebogen. Elke buurt had destijds zijn eigen school, zijn eigen gym. Plasschaert gaf les in de Jordaan, Alspeer in de Bijlmer, Visser in de Staatsliedenbuurt. Holman zat op de rand van het centrum en Oost.

De originele pleurishekel die de Amsterdamse jeugd destijds had aan leeftijdsgenoten uit andere buurten zorgde voor spektakel tijdens de eerste gala’s. Het was niet alleen gym tegen gym, het was buurt tegen buurt. Het niveau schoot omhoog. Deels door de felle concurrentie, maar ook omdat Holman en die andere eerste leraren wat flexibeler waren dan hun Japanse en Thaise leermeesters. Ze stonden open voor vernieuwing. Pikten overal wat van op. Keken alleen naar wat werkte. Met als gevolg dat Amsterdam en later Nederland uitgroeide tot een kickboksmecca. Nog steeds vond je op geen enkele plek ter wereld meer topvechters per vierkante kilometer.

Een van de vechters die zijn steentje had bijgedragen aan de

status van Nederland kwam op dat moment de kleedkamer uit. Danny Eeuwis. Twee meter lang, met een rond, vriendelijk gezicht dat bijna altijd lachte. Inmiddels lag er een laag vet over zijn imposante lichaam en zaten er grijze vlekken door zijn crew-cut. Een paar flinke littekens rond zijn wenkbrauwen getuigden van een leven lang in de ring. De grote vriendelijke reus kwam zijn kant op.

‘Hoe is het, Danny?’

‘*Osu, sensei*. Wel goed. Paar nieuwe leden. Ze doen nu mee aan de zaktraining.’

‘Knokkers of knotjes?’

Een kleine pauze, terwijl Danny naar woorden zocht.

‘Knotjes,’ lachte hij. ‘Met goede voornemens.’

Het antwoord kwam net wat later dan je zou verwachten. Al stond je recht voor hem, het was met Danny af en toe alsof je met hem praatte via een satellietverbinding.

Holman gromde. Een steeds groter deel van zijn leden bestond tegenwoordig uit dat soort figuren. Hoogopgeleide, keurige jongens met baarden, haar in een knot, die kickboksen spannend vonden en hier kwamen omdat ze het – in hun eigen woorden – authentiek vonden. Meisjes die studeerden voor arts en hem lachend corrigeerden als hij fibulapees verkeerd uitsprak. Het aantal vechters dat hier echt kwam voor een loopbaan in de ring slonk al jaren.

‘Farid is tóch komen opdagen. Ik zei al dat het geen goed idee is.’

Holman schudde licht zijn hoofd.

‘Hardleers, die jongen.’

‘Er liep net ook een nieuwe jongen binnen die een keer mee wil trainen met de wedstrijdgroep. Hij zegt dat hij c-klasse is. Ik heb hem volgens mij weleens zien vechten. In Enschede of zo.’

Holman keek naar de lichte trilling in Danny’s rechterhand.

‘Train je mee, Danny?’

De kolos schudde mismoedig zijn hoofd.

‘Nee. Heb even meegedaan met de zaktraining. Liep niet zo lekker. Volgende keer misschien.’

‘Oké. Zie ik je zo na de training?’

Danny knikte, stapte langs hem en liep het kantoortje van Nina binnen. Holmans oog viel op een van de vele posters die aan de muren hingen. De aankondiging voor een kickboksgala, gehouden in maart 1985. Gele, lomp gevormde grafische sterren op een blauwe achtergrond. Korrelige zwart-witfoto's van de vechters, onder wie Danny. Een tiener nog, met een afgetraind, fanatiek koppie. Zijn hoofd nog kaler dan nu. Hij kon het nog uittekenen, hoe Danny op zijn zestiende binnen was komen lopen. Een ruwe diamant uit de provincie die er alles aan wilde doen om te worden geslepen. Verderop in de gang hingen de nieuwere posters, glimmend en glanzend. De vechters afgebeeld in kleur. Goed uitgelicht, hun huid geolied zodat hun spieren beter uitkwamen. De bekendste vechter op de voorgrond, de anderen schuin achter hem gefotoshopt.

Holman zag het als een metafoor voor de sport zelf. De vechters van nu waren sneller, beter getraind. Vochten met meer souplesse. Ze letten op hun voeding. Deden aan gerichte krachttraining. Zaken waar Holman zelf geen verstand van had en waarvoor de jongens naar speciale trainers gingen. Tegelijkertijd leek het geduld en de absolute wil er niet meer te zijn. Hard werken was het probleem niet, zolang er maar meteen iets tegenover stond. Ze wilden allemaal dat vette contract, bij de grootste promotor. Die mooie auto. De beste sponsordeals. Liefst binnen een jaar. Dan van de ring naar de kooien van de UFC of Bellator, waar ze nog meer geld konden verdienen. Of direct door naar Hollywood, om daar in slechte actiefilms te spelen.

De zaktraining was inmiddels afgelopen. De deur zwaaide open en een twintigtal bezwete, verhitte koppen wurmde zich naar buiten, T-shirts klevend aan hun lichaam. Laverend tussen de wedstrijdvechters door verdwenen ze de kleedkamers in. Hol-

man wachtte tot de gang was leeggestroomd en liep door tot naast de ingang van de dojo. Op het wedstrijdboard aan de muur waren met markeerstift de wedstrijden van de komende maanden genoteerd. Vier partijen. Er waren tijden geweest dat niet alle gevechten op het bord pasten. Holman deed een paar passen terug, opende de deur van de herenkleedkamer. Twee Italiaanse vechters stonden hun bandages nog om te doen.

‘Osu, sensei.’

‘Osu, jongens,’ zei Holman terug. *‘Hurry up. We’re starting.’*

Amsterdam was een internationale smeltkroes, en dat zag je terug in Bushi Gym. Van rijke Amerikanen tot straatarme Roemenen. Van stille Japanners tot deze luidruchtige gasten uit Napoli, die een woord als ‘Purmerend’ lieten klinken alsof het een goddelijk pastarecept van hun oma was.

Hij liep door, de bloedhete dojo in. Alsof je net vanuit het vliegtuig de eerste stappen in een tropisch land zette. En dat ondanks de ventilatie, waarvan de pijp als een grote zilvergrijze slang over het plafond kronkelde. Een groot dakraam liet het nodige licht binnen. Aan de muur hingen foto’s van oude wedstrijdvechters, een paar banieren die hij mee had genomen uit Japan en zelfs een enkel portret van een oude kampioen, geschilderd door een fan. De mat was zo’n twintig meter lang en vijf meter breed. Vaalgroen, met de nodige slijtvlekken. Links stonden een twintigtal grote zwarte bokszakken murw gebeukt tegen de muur, sommige omwikkeld met ducttape om kleine scheurtjes te repareren. Achterin een paar plastic bakken gevuld met reservehandschoenen en -schoenbeschermers. De vechters hadden zich verspreid over de zaal. Holman liep naar een pezige jongen, die stond te schaduwboksen.

‘Farid, alles goed?’

‘Sensei,’ knikte de jongen. ‘Top. Voel me goed.’

‘Farid, je weet de regels.’

‘Sensei, het gaat goed. Ik heb geen last. Echt niet.’

‘Knock-out gaan is twee weken niet trainen.’

Farid was een getalenteerde vechter. Goede techniek, goede conditie. Fel en fanatiek. Maar in het heetst van een wedstrijd wilde hij nog weleens zijn dekking verwaarlozen. Bij een wedstrijd afgelopen zaterdag was hij vol op een rechtse poeier gelopen.

‘Anders doe ik alleen lichaam.’

Holman schudde zijn hoofd. Een ongeluk zat in een klein hoekje, en deze zaal had er daar vier van. Als iemand knock-out ging op zijn hoofd, zoals Farid, nam hij geen risico’s.

‘Morgenochtend is er weer een zaktraining. Pak die mee.’

Farid zuchtte, boog licht.

‘Osu,’ kwam er zacht over zijn lippen.

Osu. Een woord dat nog stamde uit Holmans karatetijd en alle stormen had overleefd. Een begroeting. Een bevestiging. Een teken van respect. Het was dat allemaal en nog meer. Terwijl Farid richting de kleedkamer liep kwam een onbekende, bonkige gozer aanlopen. Een kilo of vijfentachtig, schatte Holman.

‘Ik ben Dennis,’ grijnsde hij. ‘Ik wil graag een keer meetrainen.’

‘Hallo, Dennis. Tuurlijk, kan altijd. Kijk goed naar de anderen en als je vragen hebt, kan je ze altijd stellen.’

Holman liep naar het midden van de mat. Voor hem stelde iedereen zich op in een lange rij. Virgil Vieira, de beste en meest ervaren vechter van het stel, sloot de rij aan de rechterkant.

‘*Seiza.*’

Holman ging op zijn knieën zitten, gevolgd door zijn leerlingen. Rug recht, benen een beetje uit elkaar, vuisten op de heupen,

‘*Mokuso,*’ riep Virgil.

‘Moku’ betekende in het Japans ‘doel’. Focus. Dat was dit moment. Een stilte van een paar seconden om je voor te bereiden op wat er komen ging. Ook Holman sloot zijn ogen.

‘*Mokuso yame.*’

Ogen weer open.

‘Sensei ni rei.’

Er werd gegroet.

‘Osu!’

Choi begroef zoals gebruikelijk zijn neus zowat in de mat.

‘Kiritsu!’

In één beweging schoot het gezelschap overeind.

‘Oké, vind een plekje in de zaal,’ riep Holman, die zichzelf posteerde in het midden van de mat, terwijl de groep zich verspreidde.

‘En knieën heffen.’

Holman begon in zijn handen te klappen om het ritme aan te geven. Om hem heen gooiden vechters op hun plaats om de beurt hun linker- en rechterknie omhoog.

‘Dames en heren, over drie weken zijn er wedstrijden in Beverwijk,’ riep Holman. ‘Emre gaat voor zijn eerste A-partij. Er zijn nog kaarten. Kijk of je erbij kunt zijn.’

Hij begon sneller in zijn handen te klappen, waarop de vechters hun tempo verhoogden.

‘Oké, bij één druk je tien keer op. Bij twee doe je tien sit-ups. En dan weer heffen. Eén! En opdrukken! *Ichi-ni-san-shi-go-roku-shichi-hachi-ku-ju*. En weer heffen! Kom op, kom op. Twee! Sit-ups. Omhoog. Zeven, acht, negen tien. Kom op, kom. En weer heffen.’

In een paar minuten verschenen de eerste zweetdruppels op de afgetrainde gezichten voor hem.

‘Oké. Afhoudertjes. Twintig rechts, twintig links.’

Holman begon te tellen. Vrijwel synchroon bewoog het gezelschap zich op de ballen van hun voeten, waarbij ze elke keer hun rechterknie omhoogbrachten, om vervolgens met hun voet een denkbeeldige tegenstander van zich af te duwen.

‘Nu *mawashi*. Zijwaarts.’

De trappen die eerst recht naar voren gingen kwamen nu meer van de zijkant, waarbij het standbeen bij elke trap een stukje naar links of rechts draaide. Daarna liet hij ze schaduwboksen.

Als één man begon de groep te vechten tegen een denkbeeldige tegenstander.

‘Staan. Voeten iets wijder dan je schouders.’

Tijd voor wat stretchoefeningen. Eerst deed Holman benen, nek en schouders. Daarna liet hij het gezelschap rondjes draaien met hun heupen.

‘Oké, scheenbeschermers en handschoenen aan. Zoek een partner.’

Een aantal vechters vond elkaar op basis van gelijk gewicht en niveau. Holman begon met simpele combinaties. Een linkse jab, een directe stoot, gevolgd door een rechter-*lowkick*, waarbij de stoot op de bokshandschoenen van de ander terecht kwam, gevolgd door een scheenbeen dat met een gecontroleerde tik op het dijbeen van de tegenstander werd geplaatst. Vanaf daar bouwde hij het uit. Links, rechts, linkerhoek, lowkick. Links, rechts, linkerhoek, lowkick, terugstappen en dan een linkertrap naar het lichaam. Na elke oefening liet hij iedereen een plekje opschuiven. De nieuwe jongen kwam goed mee. Hij miste wat souplesse, maar Holman zag de power in zijn stoten en trappen.

‘Oké, iedereen lekker warm?’

‘Osu!’ klonk het uit alle monden.

‘Mooi. We doen rondjes van twee minuten. Daarna draaien we door. Dertig seconden rust tussendoor. Armen en benen. En jullie weten, wij zijn *bushi*. Echte strijders sparren met elkaar, niet tegen elkaar.’

‘Osu!’

Holman pakte zijn stopwatch erbij.

Piep.

Terwijl de paren hun eerste rondje sparren begonnen, liep Holman langs de rand van de mat. Het heette de wedstrijdgroep, maar niet iedereen die hier op de mat stond trainde om de ring in te gaan. De paar echte wedstrijdvechters hield hij scherp in de gaten. Een paar weken voor een gevecht gingen sommigen de kantjes ervan aflopen. Een onbewust proces, waarbij je een mo-

gelijk verlies ging inbouwen. Achteraf kon hij of zij dan zeggen: de ander was niet beter, ik was gewoon zelf niet op mijn best.

Even stond hij stil bij Kiek en Michael. Een blonde Amsterdamse van nog geen één meter zeventig tegenover een langere en zwaardere man. Toch had Michael het moeilijk. Hij gebruikte zijn surplus aan lengte en gewicht niet. Trapte te weinig. Had de neiging om achterover te leunen, waardoor zijn stoten lengte misten. Een gewoonte die Holman er maar niet uit kreeg.

‘Je moet trappen, ouwe. Hup. Gebruik je lengte. En let op je houding. Niet naar achter. Hou je tegenstander op afstand.’

Piep. Piep.

Twée minuten sparren waren voorbij. Even een paar seconden rust, waarin iedereen een plekje doorschoof, zodat je tegenover een nieuwe partner kwam te staan.

Sommigen droogden zich af met een handdoek. Namen snel een slok water uit een bidon.

Piep.

Even dat tikje tegen elkaars handschoenen en daar gingen ze weer. De temperatuur in de dojo steeg. Het grote dakraam besloeg. Zweetdruppels vlogen van lichamen en werden opgezogen door de groene mat.

‘Emre, laat die linkse lopen. Goed zo. Handen hoog! Kom op, kom op. Choi, hoe vaak moet ik het nog zeggen, die trappen hoeven niet supermooi rond. Gewoon hard, schuin dat lichaam in.’

Blanke en Aziatische jongens kon je zonder probleem voor de hele groep corrigeren. Gasten als Choi leken dat zelfs wel lekker te vinden, zo’n publieke terechtwijzing. Bij Marokkaanse en Turkse jongens kon je dat beter een-op-een doen. Door schade en schande had Holman geleerd dat het juist een teken van respect was als ze je daarbij niet aankeken. Dat kregen ze van huis uit mee.

Tussen het gesis van adem die elke geplaatste stoot of trap vergezelde, klonk af en toe een doffe klap als er een techniek

goed doorkwam bij een tegenstander. Of als iemand echt te hard trapte. Weer zo'n klap. En nog een. Holman draaide zich om en vond de bron. Dennis, de nieuwe. Hij stond tegenover een van Bushi Gyms trotse Turken. Een lichtgewicht, die nog liever werd weggedragen dan zijn tegenstander te vragen het rustiger aan te doen. Maar vijftien tot twintig kilo gewichtsvoordeel poets je niet zomaar weg. De nieuwe jongen bleef harde trappen naar het lichaam plaatsen. Ook naar het hoofd stootte hij flink door.

Piep. Piep.

Rust. Weer schoven de vechters een plekje door.

Piep.

Choi, de Koreaan gemaakt van luciferhoutjes, stond nu tegenover de nieuweling.

Vanaf seconde één begon deze laatste in te beuken op de twee turven voor hem. Holman keek toe, wachtend op het onvermijdelijke. Na zo'n veertig seconden kwam een harde stoot naar het lichaam door en Choi zakte ineen. Het sparren ging door. Holman zei niets, maar liep door naar Virgil, in alle opzichten de grootste aap op de rots die Bushi Gym heette. Na al die jaren had hij aan een blik en een knipoog van Holman genoeg.

Piep. Piep.

De twee minuten waren afgelopen. Choi sleepte zich over-eind, terwijl zijn tegenstander met een besmuikt glimlachje doorschoof naar rechts. De grijns op zijn gezicht verdween toen Virgil voor hem stond.

Piep. Volgende ronde.

Vanaf seconde één duwde Virgil zijn tegenstander achteruit. Al snel stond deze letterlijk en figuurlijk met zijn rug tegen de muur. Dubbele dekking, beide handen voor zijn gezicht, om de machtige klappen op te vangen. In de ring had je ruimte. Je kon naar achteren of opzij. Hier was geen plek om te vluchten. Stoten en trappen regenden op hem neer. Met nog dertig seconden te gaan kwam een linkse lichaamsstoot van Virgil goed door. De dekking van de jongen zakte naar beneden om de sto-

ten naar zijn lichaam beter op te vangen. Virgil lanceerde een snelle rechtse hoek naar het hoofd. Te laat ging de dekking van zijn tegenstander omhoog. De stoot schampte zijn slaap. Hard genoeg. Dennis zakte langs de muur naar de grond en viel met zijn ogen dicht naar de zijkant. Holman snelde toe, haalde het bitje uit zijn mond en legde hem voorzichtig op de mat. Met zijn oor hing hij boven het hoofd van de jongen. Ademhaling leek normaal. Holman gaf hem een tikje tegen zijn wang. Zijn ogen vlogen open en begonnen wild te knippen.

‘Virgil, help Dennis hier even naar de kleedkamer. En kijk of je hem samen met Nina even kan oplappen.’

Virgil knikte, gooide zijn handschoenen naar de zijkant en liep naar de overeind krabbelende jongen toe. Sloeg een slappe arm om zijn eigen machtige schouders en ondersteunde Dennis, die nog wat onvast op zijn benen stond, richting de kleedkamers.

‘Denkt dat-ie de eerste keer meteen hard kan gaan,’ mompelde Emre hoofdschuddend.

Piep. Piep.

Holman keek op zijn horloge. Wedstrijdtrainingen hadden geen vaste lengte. Drie kwartier. Een uur. Anderhalf uur. Het verschilde. Vechters moesten leren leven met onzekerheid. De goeien bleven rustig, wat er ook gebeurde. De besten omhelsden het onverwachte en lieten het in hun voordeel werken.

‘Laatste ronde. Kom op, geef alles! Gaan! Gaan! Gaan!’

‘Osu!’

Piep.

Het tempo ging omhoog. Pijntjes werden weggebeten. Felle stoten, knieën en trappen volgden elkaar op. Dit was het moment dat de beste, sterkste vechters begonnen te domineren.

‘Laatste dertig seconden! Knallen, knallen!’

De laatste restjes energie werden aangesproken. Een aantal vechters hapte naar adem. Anderen stoomden door.

Piep. Piep.

Holman klapte in zijn handen. ‘*Yame. Sore made.* Lekker getraind.’

Hijgend liep het gezelschap naar de muur. Sommigen leunden een paar seconden voorover, het kotsen nabij. Daarna vulde de ruimte zich met het kenmerkende rits-ratsgeluid van loskomend klittenband, terwijl iedereen zijn handschoenen en scheenbeschermers afdeed.

‘Allemaal opstellen.’

Emre, de tweede in senioriteit na Virgil, nam het afgroeten over.

‘Seiza!’

Het hele gezelschap zat weer. Shirts doorweekt.

‘Mokuso.’

Holman sloot zijn ogen. Hoorde hoe zijn leerlingen probeerden hun ademhaling weer onder controle te krijgen.

‘Mokuso yame. Sensei ni rei.’

‘Osu!’

Holman bleef zitten, terwijl de een na de ander langskwam om een hand te geven. Daarna stond hij op, liep naar de overvolle kleedkamer en vond daar een grijnzende Virgil.

‘Waar is onze held?’

‘Je hebt hem net gemist. Zodra hij weer een beetje bij was, heeft hij zich omgekleed en weg was-ie.’

Holman knikte.

‘Misschien vond hij de contributie te hoog.’

Het gegiechel van Nina mengde zich met de Virgils bekende vette lach. Holman liep de kleedkamer uit, door de smalle gang richting het kleine kantoor. Daar nam hij plaats op een van de stoelen. Na een paar minuten kwamen de eerste leerlingen langs. Degenen die liever thuis douchten. Hij beantwoordde hun groet, nam ondertussen af en toe een slok van een flesje sportdrank. Daarna volgden de anderen, haren nat, vaak nog met een glimmende laag nazweet op hun voorhoofd. Nina zat inmiddels tegenover hem.

‘Ga jij ook maar, Nina, ik sluit wel af.’

‘Weet je het zeker?’

‘Ja. Ga wat leuks doen.’

‘Ik moet nog studeren.’

‘Nog beter.’

‘Oké,’ lachte ze. ‘Fijne avond, Alex.’

‘Jij ook.’

Hij wachtte tot ze de deur achter zich had dichtgetrokken, stond op en liep langzaam terug naar de dojo. Halverwege stopte hij even en legde zijn hand op een van de muren. Vanaf de posters staarden honderden ogen hem aan. Blikken uit het verleden en heden, maar in allemaal zag hij hetzelfde. De honger naar succes. De honger om te winnen, ten koste van alles. Het was een blik die hij al een tijd miste in de spaarzame momenten dat hij in een spiegel keek.

Holman liep door, de mat op. Hij kende alle slijtageplekken. Elke onuitwisbare vlek. Hij ging op zijn rug liggen en staaarde naar het dakraam boven hem. Zijn armen naast zich, zijn lichaam een vermoeid, dood gewicht dat hem de mat in drukte. Al die jaren lesgeven. Een leven lang Bushi Gym en wat hem restte was deze plek gevuld met herinneringen en de stille wanhooop van een naderend einde.